

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1972. augusztus 26.

bb 1. Ötmilliónál több adat alapján ... új mérettáblázat készült a ruházati iparban

1 ol/pf um ie cz

1972. augusztus 26.

Milyen konfekció-méretnek felelnek meg leginkább napjainkban a hazai vásárlók testalkatának, természetének? - e kérdés eldöntésére a könnyűipari minisztérium megbízásából új mérettáblázatot dolgozott ki a férfi-, női- és gyermekruházatra a divattervező vállalat.

Az új mérettáblázatok összeállításához felhasználták a kgst. tagországok által a közelmúltban kialakított antropológiai méretadatokat és a hazai méretkutatás anyagát is. Így a kgst 54.600 férfi-, női- és gyermek-testalkatról felvett 3 276.000 adata mellett, 53.000 különböző koru, alkatu honfitársunkról készült 1,850.000 méretadat szolgált a feldolgozás alapjául.

Az új mérettáblázatok kidolgozásánál az volt a cél, hogy a hazai konfekció-termékek még inkább megfeleljenek a vásárlók igényeinek, növekedjék a készruhák kereslete, s viszonylag kevés méret-nagyságu öltözékekkel a lakosság 80-85 százalékát el lehessen látni.

/folyt.köv./

MF

- 1 -

bb 1. /ötmilliónál több adatfolyt./um

a régi konfekcióméretezéssel szemben lényeges változás hogy az új mérettáblázatot testmagasság -csoportonként alakították ki, és a mellbőség-változáson kívül figyelembe veszik a derék-és csipőbőség változatokat is, testmagasságonként 3-4 variációban.

a női-, férfi -, leány-és fiuruházatra elkészült új mérettáblázat -javaslatokat a következő félévben próbálják ki a gyakorlatban. az ipar és a kereskedelem szakemberei „próbaöltöztetés”, alapján döntenek az új méretezés bevezetéséről. ezt követően az elfogadott mérettáblázatokat szabványosítják, amivel előreláthatólag az egész ruházati iparban biztosítani tudják a konfekcióruhák egységes méretezését. /mti/

..-

bb 2. dózsa-szobrot állított névadója emlékére a gereszlaki termelészövetkezet

vid/um fm cz

1972. augusztus 26.

a mecsek vidékén gazdálkodó gereszlaki dózsa tsz szobrot állított névadója emlékére. a termelészövetkezet 1962-ben vett fel az 1514-es parasztfelkelés vezérének nevét, amikor a környékbeli kis közös gazdaságok egyesülésével létrejött a mai ötezer holdas nagyüzem. a gereszlaki szövetkezeti gazdák ilymódon emlékeztek meg dózsa györgy születésének 500. és termelészövetkezőik fennállásának 10. évfordulójáról. a szobrot - kiss István alkotását - egyelőre a művelődési házban helyezték el, később a 2300 lakosú község új, központi parkjában állítják majd fel. /mti/

..-

bb 3. tizenöt kilométer hosszú partfal a velencei-tó mentén

vid/um fm cz

1972. augusztus 26.

mesterséges partfallal veszik körül a velencei-tavat. a közép-dunántúli vízügyi igazgatóság szakemberei összesen 15 kilométer hosszú partfalat építenek a tó körül. a munka már évekkel ezelőtt megkezdődött, s eddig mintegy öt kilométer hosszú szakaszon építették ki a kőből, betonból készült partot. a tó északi partján a jövő évezőspálya helyén érdekes függőleges partfalat építenek majd, hogy a csónakok ki tudjanak kötni. jelenleg a velencei autósstrand területén dolgoznak az építők. a tó új strandja körül - amely 1974-ben fogadja először a vendégeket - 1.3 kilométer hosszú partfalat, mólót építenek. /mti/

..-
- 2 -

KA

bb 4. georgikon - majormuzeum készthelyen

vid/um fm cz

1972. augusztus 26.

készthelyen, a magyar mezőgazdasági felsőoktatás nagymultu központjában majormuzeumot rendeztek be. a magyar mezőgazdasági muzeum erre a célra megvásárolta az 1797-ben alapított georgikon hajdani majorjának három udvarát. miután a mezőgazdasági muzeumnak szánt georgikon épületét - számos akadály miatt - csak később vehetik igénybe, addig is a majort tették alkalmassá a már hosszú ideje gyűjtött mezőgazdasági emléksanyag bemutatására.

a georgikon majormuzeumot nyolc egységben rendezték be. egy helyen bemutatják a georgikon idején alkalmazott talajmunkáló eszközöket. egy másik egységben a régi szekereket, kocsikat, szerszámokat állítják ki. bemutatnak ezenkívül egy magtárt, míg külön részlegben a hajdani uradalmi gazdaságok kovács-és bognárműhelyeit szemléltetik. érdekes az egykori cseledek szociális helyzetével foglalkozó kiállítás. külön kiállítási egységet állítottak össze a balatonfelvidéki szőlészet s borászat multjáról és gazdag anyag szemlélteti a mezőgazdasági szakoktatás fejlődését.

a több évet igénylő programból az idén a barokk-magtár felújítása készült el. a magtár földszintjén és első emeletén „a georgikontól az agráregyetemig”, címmel, a mezőgazdasági szakoktatás 1797-től 1972-ig terjedő fejlődésének készthelyi vonatkozású kiállítását rendezik meg. a muzeumot a georgikon alapításának 175. évfordulója alkalmából augusztus 31-én nyitják meg. /mti/

..-

bb 5. idegenforgalom a termelészövetkezetben

vid/um fm cz

1972. augusztus 26.

népszerű a külföldi turisták között a mezőszilasi „mezőföld”, termelészövetkezet. a közös gazdaságnak az ibusz-szal kötött szerződése értelmében évente több ezer kiránduló keresi fel a gazdaságot. s tekinti meg a híres ménest. az idén - bár az időjárás nem kedvezett túlságosan a kirándulóknak, - harminc turistacsoport, mintegy 1200 külföldi vendég kereste fel a „mezőföld”, termelészövetkezetet. a gazdaság látványos programot készített vendégeinek. a turisták megtekintik a termelészövetkezet ménesét, majd lovasbemutatókban gyönyörködhetnek és lovagolhatnak is. ezután a topánpusztán felépített vendégfogadóhoz kalauzolják őket, ahol népi zene mellett kóstolghatják a szilasi szakácsok által készített halászlét és a táj tüzés borait. /mti/

..-
- 3 -

KA

bb 6. új kisleludý sándor szobor

vid/um f m cz

1972. augusztus 26.

veszprém megye-szerte készülnek kisleludý sándor költő, a magyar nyelvű színjátszás nagy pártfogója születése 200. évfordulójának megünneplésére. ez alkalomból r. kiss lenke veszprémi szobrászművész megformálta a költő mellszobrát, amelyet bronzba öntve kisleludý sándor szülőhelyén, sümegen állítanak fel idén, a gimnázium épülete előtt. /mti/

--

bb 7. értékes hagyatékkal gazdagodott a szegedi eszperantó könyvtár

vid/um fm cz

1972. augusztus 26.

a szegedi eszperantó könyvtárra hagyományozta nemzetközi nyelvű köteteit és egyéb írásos anyagát a svédországban elhunyt dr. szilágyi ferenc. a magyar származású író és újságíró több évtizede vándorolt ki hazánkból. svédországban haláláig az „északi prizma”, című irodalmi művészeti folyóirat szerkesztője volt. az értékes hagyatéka, a többszáz kötetből álló eszperantó könyvgyűjtemény már megérkezett a szegedi könyvtárba. /mti/

--

bb 8. a kodály-év gazdag őszi programmal folytatódik kecskeméten

vid-fm szb -cz

1972. augusztus 26.

az idei kodály-émlékévhez hasonló gazdag, változatos zenei program még nem volt kecskeméten, a nagy zeneköltő szülővárosában. a tavaszi hangversenyeket a nyáron a második nemzetközi kodály-szeminárium keretében rendezett újabb 12 nagyzenakari és kamarazenei hangverseny követte. az elmúlt zenei évad 15 felnőtt és ifjúsági hangversenyéhez hasonló színvonalu lesz a már készülő 1972-73-as koncertprogram. az emlékévet a múlt esztendő végén kodály-émlékhangversennyel kezdték, s azzal is fejezik majd be az év decemberében. az eseményeket kodályról és a népzeneről szóló előadások színesítik, amelyek zenei illusztrációi legtöbbször ugyancsak koncert-jellegűek. a kiskunsági népzene fejlődési szakaszairól a megyei népzenei társaság által rendezett előadásorozat már véget ért. novemberig tart a kecskeméti városi tanács művelődésügyi osztályának kodály zoltán munkásságát ismertető rendezvénysorozata, amelynek előadói kiváló zenei szakemberek, kodálykutatók. e programhoz szeptemberben megyei népzenei találkozó kapcsolódik. /mti/

--

-4-

bb 9. előregyártott vadászházak

vid-kz szb -cz

1972. augusztus 26.

a sátoraljaujhelyi falpari szövetkezet - az erdét vállalat megbízásából - egyemeletes, vadászházakat készít fából sorozatban. az igen szép kivitelű erdei házakból a különböző vadásztársaságok és állami gazdaságoknak az év végéig harmincat szállítanak. a hőszigetelt faelemekből bárhol gyorsan összeszerelhető, jól fűthető vadászház - kényelmes vendégszobákból, fürdőhelyiségekből, konyhákból és társalgókból áll. a fából készült vadászházak iránt érdeklődnek a német szövetségi köztársaságból is. /mti/

--

bb 10. ómassai „jármas”, táborig mészégető - muzeum az erdőben

vid-fm szb -cz

1972. augusztus 26.

új látványosság várja a bükk szerelmeseit: szilvászváradon varázslatos környezetben létrejött az első „erdő-muzeum”. ez a sajátosan szép szabadterei tárlat bemutatja azoknak a munkáját, akik az erdőben töltötték életük javát, akiknek az üde, de sokszor mosható környezet volt az otthonuk.

a mátra-eger-nyugatbükki intéző bizottság az állami erdőgazdasággal egyetemben elhatározta, hogy megmenti azokat a még fellelhető építményeket, szerszámokat, amelyeket a régi erdei emberek használtak, s ezeket természetes környezetben állítja ki. a szalajka völgyből kiágazó horotna-völgy bejáratánál vadregényes környezetben várja az érdeklődőket az ómassai kétszemélyes, a répáshutai három- és negyszemélyes „jármas”, és jónéhány különböző típusú kunyhó akad közöttük táborig mészégető, kerek féldalás, faszindelyes és más típusú ház is. a faszénegető teli kunyhója olyan, mintha nemrégiben még munkálkodtak volna benne: teljesen ép szabadfüösös belső tühelye is, de a nyári tanyát a mesterség jellemző szaga lengi be.

a táborig mészégető kemence 160 mázsa faguritója ugyancsak feleleveníti a valaha itt dolgozó munkáját. kéziszánszó, fogat, szekéremelő, szántalp, facsuz da mind-mind megtalálható itt. a látogató megismerkedhet a talpfa- és bányabordaléc-faragással, a hasítással, a dongatermeléssel a zsindely, a nyírfaseprő, a hamuzsir készítésével. a kosárfonással és szinte valamennyi erdei munkával. a sok látnivalót grafikai tablók egészítik ki, amelyek művészi elrendezésben adnak magyarázatot a számos érdekes látnivalóhoz. /mti/

--

- 5 -

bb. 11. kedvezményes őszi üdülés a balaton mellett

i kg/fk/ie/il cz

1972. augusztus 26.

a visszatért napsütés ismét kellemes üdülést ígér a balaton partján, annál is inkább mert az ibusz idén is csökkentett árakkal kínál kedvező feltételeket a pihenéshez. szeptember 1. és szept. 30. között a balatonföldvári és a siófoki motelban a balatonszéplaki és a szántódi turing hotelben személyenként 62 forintért kapható szoba. az elmúlt évekhez hasonlóan az utószezon slágere várhatóan az ibusz „öt napot fizet hetet nyarat” akciója lesz. különösen a nyugdíjasok keresik fel ilyenkor szívesen az elcsendesülő üdülőhelyeket. a siófoki szállodasor - a lido, a napsugár és a balaton.

szeptember 15-30-ig nyújt heti 400 forintért kényelmes szállást.
/mti/

--

bb. 12. program-füzet a az mert olimpiai közvetítéseiről

i tf/pá/zs/il la

1972. augusztus 26.

amíg kapható „a magyar rádió és televízió olimpiai közvetítései”, című füzet, az mrt és a minerva szerkesztőség közös könyvkiadásnak legfrissebb terméke. a hírlapárusok és az mrt közönségszolgálatára árusítja a mintegy félszáz oldalas könyvecskét, amelyet lévai béla szerkesztett. a legfeljesebb részlegességgel közli a füzetben a közvetítési programot. ezen kívül egy sor „kulisszatitkot” is megismerhetnek az olvasók, például a közvetítések megszervezéséről és lebonyolításáról. /mti/

--

- 6 -

bb. 13. kevés az étkezési paradicsom és a körte- bőséges választék főzelékfélékből

i ol/pá/ie/il la

197. augusztus 26.

az e hetihűvös időjárás nem kedvezett a zöldség gyümölcs forgalomnak: a felvásárlási előirányzat mindössze 70 százaléka teljesült. ennél fogva a vároknál kevesebb paradicsom, zöldpaprika, alma, körte és szőlő került a zöldségt boltokba. ezzel szemben főzelékfélékből, káposztából, főzötökből és a fővárosban - a gödöllői környéki termelőknek köszönhetően - juliska babból is a kínálat meghaladta az igényeket, s burgonyából vöröshagymából már készleteket is képeztek a mék-ek.

a hűvös napokban jóval kevesebb görögdinnye fogyott mint kánikula idején, a fölös árumennyiség egy részét exportálták. a sasza mellett már a pannónia kincse és a cardinale szőlő is negjelent. szőlőben megkezdődött a fehér almák szürete. az első export szállítmányokat pénteken indították utnak a szovjetunióba, amely éveken óta az egyik legnagyobb felvő-piac a jóízű mgyal armáknak. a körte az idén igen nagy vihar- illetve jégkár érte, gsenge lesz a termés, most is kevés van a piacon, s jövő hétre sem ígérnek többet.

egyebként egyre több helyről jelentik, hogy romlott a paradicsom minősége és a felvásárlók nem tudják teljes egészében teljesíteni terveiket. az átvett áruk jórésze csak ipari feldolgozásra alkalmas, egyre kevesebb az étkezési paradicsom. paprikából viszont a jövő hétre is az igényeknek megfelelő ellátás várható, s lesz elég paradicsompaprika is, amiből a tavalyihoz hasonlóan nagy termés ígérkezik. ha tovább tart és fokozódik a felmelegedés nem lesz hiány görögdinnyében sem. a szezon végét jár őszibarackból már csak kisebb tételek felvásárlása várható- s az ismert időjárási körülmények miatt nem is a legjobb minőségben.

egybevetve 1971. 1972. augusztus 25-1 árjegyzékét, megállapítható, most jóval olcsóbb a főzötök, a káposzta, az uborka, a zöldpaprika, a görögdinnye és az őszibarack, a burgonya és a vöröshagyma ugyanazon az áron kapható, mint tavaly ilyenkor: ezzel szemben valamivel drágább a zöldbab a paradicsom, a körte és a szőlő. /mti/

--

- 7 -

bb 14. modern új szerelvényeket kap a megfiatalodó fogaskerekű
nyitott aluljáró a városmajori végállomásnál

don/zs/il la

1972. augusztus 26.

szeptemberben megérkeznek a fogaskerekű első új szerelvényei
amelyek a most átépítés alatt levő vasútvonalon közlekednek majd
a városmajor és a szabadsághegy között. az új szerelvények teher-
bírása csaknem kétszerese lesz a nyugdíjba vonult kocsikénak. a
korszerűen kivitelezett lengőajtós vonatok maximális sebessége
hegymenetben óránként 30, völgyemenetben pedig 20 kilométer. ugyan
akkor elődeiknél tágasabbak, kényelmesebbek, s több utas befogadá-
sára alkalmasak. sz első motorkocsiban ugyanis 41 ülő- és 109 álló
hely, a pótkocsiban pedig 49 ülő- és 117 állóhely lesz. egy-egy
szerelvény tehát összesen 316 utast szállít majd kulturált körülmé-
nyek között. / a régire 206-an értek fel. / a szerelvényekről a le-
és felszállást gyorsítja, hogy a megálló és a járművek peronja
azonos szintben lesz:

a fogaskerekű csaknem 3700 méter hosszú vonalszakaszán egyéb-
ként jelenleg az ut és a vasútépítők dolgoznak. a munkálatokkal terv-
szerűen haladnak. felújítják a régi pályatesteket, s ujakra cseré-
lik fel a kapaszkodó fogaslécet. ezután a z elektromosok vonulnak
fel, mert a nagyobb sebességű kocsik forgalomba állítása szükséges-
sé teszi a hálózat „áttekercselését”, a mostani 600 voltos elektro-
mos hálózatot 1500 voltosra építik át.

a fogaskerekű vasut rekonstrukciójával egyidejűleg átépítik
a városmajori végállomást is. a tervezők aluljáró-rendszer kiala-
kítását javasolják. az aluljáró a budapest szállótól nyulik majd át
- a fogaskerekű vasut latt - a városmajori parkba. a villamos- és au-
tóbuzmegállókhöz, valamint a vasúthoz lépcsősor vezet fel.

a városmajori aluljáró - hasonlóan a metro baross téri utaselosztó
csarnokához - nyitott lesz. a „budai folyosó”, két oldalán
különböző elárusítóhelyeket rendezek majd be. /mti/

bb. 15. sorozatok szocialista brigádoknak egészségügyi klub, cs
szakkör - idénykezdésre készülnek a művelődési házak

1 nn/tm/zs/il la

1972. augusztus 26.

budapest mintegy 70 művelődési otthonában gazdag programmal
készül az őszi idény megnyitására.
/folyt.köv./

- 8 -

bb. 15./ sorozatok qfolyt./ il

tanfolyamok, előadásorozatok és különféle ujdonságok várják az
érdeklődőket. a danuvia művelődési házban például csillagászati
szakkör a 13. kerületi józsef attila művelődési házban pedig kert
parátok köre újítók klubja bővíti a választékot. a fővárosi mű-
velődési házban török erzsébet vezetésével népdalstudio kezd meg
tevékenységét. az 1. ker. művelődési házban pedig a rádió népszerű
buga doktora vezetésével egészségügyi klubot „avatnak”, ahol nem-
csak előadások hangzanak el, hanem sor kerül kozmetikai bemutató-
ra is.

a művelődési házak jelentős részében megemlékeznek pest-buda
és ó buda egyesítésének centenáriumáról. a csiliben „ismerd meg
fővárosod”, címmel szerveznek mozgalmat a szocialista brigádok számá-
ra. a résztvevők itt nemcsak előadásokat hallgathatnak meg, hanem
többek között ellátogathatnak a parlamentbe a budapesti történelmi
muzeumba, a magyar televízióba s néhány nagyobb ipari létesítmény-
ben is. ugyancsak sorozat indul pesterzsébet történetéről is. a 14.
kerületi gorkij danuvia művelődési központban „századok, évek
sorsok”, címmel ifjúságoknak rendeznek sorozatot, amelyen elő-
adások, vetélkedők, filmprogramok és irodalmi összeállítások vál-
toztatják egymást. a zuglói ifik betekintést nyernek a főváros tör-
tétébe. nagyszabású „ki tud többet magyarországról”, című vetél-
kedő zárja majd a sorozatot.

előtérbe kerül az őszi idényben a szocialista brigádokkal az
ifjúsággal való foglalkozás is. a danuviában sorozatot indítanak
a szocialista brigádok részére, ahol módszertani utmutatást kaphat-
nak a szabadidő hasznosabb eltöltésére, a közösségi élet jobb meg-
szervezésére is. a fővárosi művelődési házban a továbbtanulást elő-
segítő speciális szakkört szerveznek tehetséges munkás fiataloknak.
a csiliben a hátrányos helyzetű dolgozók gyermekei tanulmányi hely-
zetének fellendítésére olyan kurzusokat indítanak, ahol egyszerre
100-120 gyerekkel foglalkozhatnak. a mom szakasits árpád művelődési
otthonában könyvtára 40 szocialista brigáddal kötött szerződést ar-
ra hogy tájékoztatja a brigádtagokat a megjelent ujdonságokról. s
gondoskodik arról, hogy a könyvtermés színe-java rendelkezésükre
álljon. /mti/

- -

- 9 -

v

bb 16. százhuszonöt éves a szolnoki vasut

i kf fk ie bh -cz

1972. augusztus 26.

szolnok méltó ünneppsorozatral emlékezik meg vasutjának 125. évvel ezelőtti felavatásáról.

az ország második vasutvonalának építése tulajdonképpen együtt kezdődött 1844-ben az elsővel, a pest-vácival, de mert ez kétszer olyan hosszú volt, csak később, 1847. szeptember elsején, helyezték üzembe. a szolnoki vasutat már annakidején is fontosabbnak tartották, testvérénél, hiszen a város anélkül is közlekedési csomópontnak számított, s méginkább az lett a vasuttal.

a jubileumi ünnepséget szeptember elsején tartják a szolnoki vasutállomáson, ahol a nevezetes esemény emlékét megőrkítő márványtáblát lepleznek le. ugyancsak pénteken a szolnoki galériában emlékkiállítás nyílik. a közlekedési muzeum és a szolnoki muzeum közös kiállítása eredeti tárgyakkal, valamint modellekkel, fotókkal és dokumentumokkal kíséri végig a szolnoki vasut történetét. dokumentumok bizonyítják például, hogy a szolnoki vasutvonal villamosítását már a tanácskormány is programba vette. a kiállítás végigvezeti a látogatót a szolnoki vasutvonal és csomópont fejlődésén, külön foglalkozik a közlekedéspolitikai koncepcióval, amelynek során az ország egyik legfontosabb vasuti létesítményévé fejlesztik a szolnoki pályaudvart./mti/

--

bb 17. felmérés a városi életmódról szekszárdon

vid fm bh -cz

1972. augusztus 26.

a városi emberek új életmódjáról folytat szociológiai felméréseket és vizsgálatokat a magyar tudományos akadémia. az elte ötvös kollégiuma harminctagu kutatócsoportjának közreműködésével - szekszárdon. mintegy ötszáz háztartást vezető családot keresnek fel, hogy a szükséges adatokat kérdőívekre és személyi lapokra rávezessék. ezután az üzemek és az intézmények társadalmi életét is megvizsgálják, a felmért családok közéleti beilleszkedésének tükrében. egyebek közt arra kíváncsiak, milyen egy-egy családtag időbeosztása, milyen háztartási munkát végeznek, miféle szolgáltatásokat vesznek igénybe, s miként vannak ellátva háztartási gépekkel.

ilyen jellegű vizsgálatot országszerte több községben tartanak, városban azonban egyedül szekszárdon kezdődött el. azért volna megye székhelyén, mert szekszárd mintaképe egy tipikusan fejlődő magyar városnak. a vizsgálat eredményét hasznosítják majd a város távlati terveinek elkészítésénél is./mti/

--
- 10 -

7.50 bh

10 935

bb 18. nemzetközi könyvtáros tanácskozás a könyv év jegyében - hétfőn kezdődik az ifla konferenciája

1 nn mm zs bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton a magyar tudományos akadémián ülést tartott a könyvtáros egyesületek nemzetközi szövetsége /ifla/. a hétfőn kezdődő konferenciájának előkészítő bizottsága. az 53 ország mintegy 80 tagegyesületét összefogó szervezet nyolcnapos megbeszélésének fő témája az „olvasás a változó világban”, a nemzetközi könyv év jegyében sorra kerülő tanácskozáson a viták kiindulópontjául szolgálhat az a nyugati hipotézis, amely az olvasás válságáról beszél, s egyenesen az „olvasási korszak”, végét jósolja. ezzel ellentétben áll az a tény, hogy a szocialista országokban a kiadott művek száma - 1938-hoz viszonyítva - három és félszeresére, a példányszám pedig csaknem ötszörösére emelkedett. a szovjetunióban például az elmúlt öt év során ötmilliárd példányban árusítottak olvasnivalót.

a konferencián a könyv és könyvkultúra szakemberein kívül írók, irodalomszociológusok, művelődéspolitikusok és filozófusok is hangot adnak véleményüknek. a hazai felszólalók között lesz dr. mátrai lászló akadémikus, darvas józsef, a magyar írók szövetségének elnöke, hubay miklós író és mások.

a jelentős nemzetközi rendezvény alkalmából kiállítás nyílt a várban a legújabb magyar könyvtermésből, a kgm műszaki tudományos tájékoztatási intézet pedig külföldi kiállítók részvételével könyvtár- és információtechnikai bemutatót rendez. a külföldi delegátusok ugyanakkor megtekintik az akadémián a magyar könyvtárak reprezentatív kiadványait is./mti/

--

bb 19. burgonya- és vöröshagyma-dömping a piacokon - olcsóbb lett a szőlő

1 ob fk bh bs

1972. augusztus 26.

szombaton csaknem száz vagon áru érkezett a nagyvásártelepre. különösen burgonyából volt szokatlanul nagy a felhozatal: az előbbi naphoz képest több mint ezer mázsával nagyobb mennyiség érkezett: 2965 mázsa, változatlanul 3.60 forintos áron. vöröshagymából csaknem négyszerese érkezett a pénteki felhozatalnak: 370 mázsa, ugyancsak változatlanul kilónkénti 3.60 forintos áron. fejeskáposztából 650 mázsát /1.80 forint/, kelkáposztából 210 mázsát /4.- forint/, paradicsomból 1350 mázsát /4.- forint/, zöldpaprikából 1185 mázsát /6.80 forint/, paradicsompaprikából 50 mázsát 8.- forint/, sárgarépából 105 mázsát /3.60 forint/, uborkából 150 mázsát /1.40 forint/ főzőtökből 30 mázsát /2.- forint/ szállítottak. petrezselyem gyökérből 35 mázsa /6.80 forint/, görögdinnyéből 1660 mázsa /3.20 forint/ érkezett. az almát 7.-, a körtét 8.-, a szilvát 4.60, az őszibarackot 4-7.- forintos áron kínálták. a szőlő a tegnapiénál 80 fillérrel olcsóbban, 11.20 forintért került a piacra./mti/

--

9.40 bh

10 1005

- 11 -

bb 20. rendőrségi hírek

i ob fk bh hgy

1972. augusztus 26.

a x. kerület, gyömrői ut és vasgyár utca kereszteződésében karsai györgy 28 éves villanyszerelő, péceli lakos személygépkocsijával szabálytalan forgalmi sávváltoztatás közben összeütközött egy motorkerékpárral, amely felborult és egy másik személygépkocsinak ütközött. a motorkerékpár utasai lipoczkai jános és heler páter 19 éves szolnoki cukrászok sulyos, illetve könnyű sérülést szenvedtek. a mentők mintkettőjüket kórházba szállították, karsai ellen pedig eljárás indult.

a xiv. kerület, nagy lajos király ut és mogyoródi ut kereszteződésében szabó sándor 60 éves nyugdíjas, budapesti lakos személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és egy 68-as villamossal összeütközött. életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

a rákosrendezői pályaudvaron egy tolató mozdony halálra gázolta fekete lászló 58 éves kocsi vizsgálatát, aki a sinek között figyelmetlenül közlekedett. a baleset körülményének tisztázására és a felelősség megállapítására vizsgálat indult.

békéscsaba belterületén egy tehergépkocsi elütötte kecskeméti bálintné 78 éves háztartásbeli, helybeli lakost, aki a helyszínen meghalt.

jászárokszállás és vámosgyörk között dul józsef 51 éves raktáros, vámosgyörki lakos személygépkocsijával szabálytalanul előzött és elütötte a vele szemben kivilágítatlan kerékpárral közlekedő toth istván 20 éves vámosgyörki lakost, aki a helyszínen meghalt.

szabolcs megyében, gávanacsellói lakásán bodó tiborné 19 éves háztartásbeli zárlatos villanyvasalóval vasalt és halálos áramütés érte.

tolna megyei, kocsolai lakásán fellinger istván 52 éves segédmunkás égő cigarettával elaludt és füstmérgezés következtében meghalt. /mti/

--

- 12 -

10.10 bh

Ts 1020

bb 21. a mahart

pá szb hgy

1972. augusztus 26.

balatoni hajózási üzemigazgatósága közli, hogy augusztus 28-án, hétfőtől a balatoni személyhajó-járatain életbe lépteti az utónyári menetrendet. /mti/

--

bb1 22. az őszi csucsforgalom előtt

i kf pá bh hgy

1972. augusztus 26.

a héten megtartották a cukoripar és a közlekedés hagyományos egyeztető tárgyalásait. egyre több vagonat kérnek a fuvaroztatók a mezőgazdasági termények szállításához, az exportárúkhöz; érződik már a máv őszi csucsforgalmának kezdete. az utóbbi napokban átlagosan négyezer tonnával növekedett a máv teljesítménye.

a vasutasok az év első nyolc hónapjában - hátralévő napok nélkül - mintegy 76 millió tonna árut fuvaroztak el, annak ellenére, hogy például a tavalyihoz képest egymillió tonnával csökkent a szénszállítási igény. jól megoldották a vasutasok a kombájnok átcsoportosításával és a szárításra váró búzával kapcsolatos tennivalókat; 13 százalékkal nagyobb tranzitforgalmat bonyolítottak le és csaknem egymillió tonnával több exportárut szállítottak el.

a következő három erős hónapban a vasutasok egyik legfontosabb munkája a cukorrépa szállítás; az eddigi jelzések szerint a tavalyinál mintegy félmillió tonnával több répa elfuvarozása várul a máv-ra. a korábbi 150 ezer helyett mintegy 200 ezer vagon kell répával megrakniok, naponta 1250-1300 kocsit kiállítaniok a cukorgyárak számára. szeptemberben kezdődik az alma-export, s az igények szerint a hónap végéig 69 ezer tonnát szállítanak vasuton külföldre. az év hátralévő részében elszállításra váró 41-42 millió tonna áruból szeptember hónapra több mint 11 millió tonna jut. a napi átlagban legalább 12 500 vagonat kell megrakni.

/folyt.köv./

11.25 bh

Ts 1145

- 13 -

bb 22. /az őszi folyt./ bh

a más alapos, szervezett felkészülése egyedül a fuvaroztatók segítségével nélkül nem elegendő a megnövekedett feladatok zavartalan végrehajtására. jóllehet a szállítási igényeket a vasut heti időszakokra ki tudja elégíteni, előfordulnak olyan napok, amikor néhány száz kocsival kevesebb van a kelletnél, a vagon-szükséglet zöme ugyanis változatlanul a hét közepére, három napjára koncentrálódik. ennek enyhítésére hirdette meg a központi szállítási tanács az őszi csúcsgazdálkodás idejére a fuvaroztatók rakodási versenyét. elsősorban szeptember 1- október 16. között, s utána az év végéig vasárnaponként és munkaszüneti napokon 50 000-50 000 vagon kell megrakni ahhoz, hogy a vasut zavartalanul ki tudja elégíteni az őszi csúcsgazdálkodásban az igényeket./mti/

--

bb 24. elhunyt kempfner pálné,

fk/um h1

1972. augusztus 26.

született erdős ilona, a párt régi harcosa. bucsuztatása augusztus 30-án, 15 órakor lesz, a rákoskeresztúri temetőben. /kozma utca 6./

v. kerületi pártbizottság

/mti/

--

bb 26. tizenhat vagon csiga - 1.3 milliót kaptak a gyűjtők

vid/um kz hgy

1972. augusztus 26.

győr-sopron, vas, veszprém és zala megyében a körmendi általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet vásárolja fel az exportra szánt éticsigát. a felvásárlóhelyekről ládába rakva érkezik az ingyenc falat a körmendi telepre, ahol langyos vízben többször is gondosan átmoszák, puha ruhával szárazra törlik és a méreten aluli példányokat kisselejtezik. ezután a csigákat ismét ládába csomagolják és így szállítják rendeltetési helyükre.

a telepről az elmúlt évben tizenegy, az idén pedig már eddig tizenhat vagon csigát exportáltak franciaországba, svájcba, és az nsz-ka. a felvásárlók a gyűjtőknek a tizenhat vagon csigáért 1 300 000 forintot fizettek ki. /mti/

--

- 1 4 -

11.45/um

Tó1230

bb 23. felhívás az amerikai fehér szövőlepke elleni fokozottabb védekezésre

1 sb fk bh hgy

1972. augusztus 26.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium növényvédelmi főosztálya felhívást adott ki az amerikai fehér szövőlepke elleni fokozottabb védekezésre. az országos növényvédelmi előrejelzési központ adatai és az ellenőrzések alapján megállapították, hogy ennek a kártevőnek tömeges elszaporodásához kedvező volt az időjárás. a lepkék jóval több tojást raktak, mint az elmúlt években, s ez év második felében megkezdődött az amerikai fehér szövőlepke tömeges elszaporodása, s az ország sok területén fenyegeti a gyümölcsfákat. ezért feltétlenül szükséges, hogy e kártevővel fertőzött területek tulajdonosai, kezelői haladéktalanul kezdjék meg a rendszeres figyelmet, az észlelt hernyófészkeket azonnal szedjék le és égetéssel vagy szétzúzással haladéktalanul semmisítsék meg. az eredményes védekezés érdekében - miután a rajzás elhúzódik - folyamatosan, hetenként kell megismételni a hernyófészkek eltávolítását mindaddig, amíg fellelhetőek ezek a kártevők.

az összefüggően fertőzött területeken a helyi tanácsok általános védekezést is elrendelnek a fertőzési góccok felszámolására, amelyet a termelők kötelesek végrehajtani. ha az amerikai fehér szövőlepke elszaporodását a hernyófészkek leszedésével nem lehet eredményesen felszámolni, akkor gondoskodni kell vegyszeres irtásról. az előírt élelmezés- és munkaegészségügyi óvintézkedéseknek szigorú betartásával vegyszeres irtás végezhető ditrifon, flibol e, safidon 40 wp, sevin 85 wp, bi 58 wp, nogos 50, vapon 48 ec, hungária l 2 vegyszerekkel az előírt higítási arányban.

a felhívás figyelmeztet arra, hogy az amerikai fehér szövőlepke eredményes irtása az egyéni termelőknek és a népgazdaságnak is fontos érdeke. az irtás elmulasztása esetén ugyanis a tömegesen elszaporodó hernyók nagy kárt okoznak a gyümölcsfákban, a tarrágás, tehát a lombzat elpusztításának következtében a vesszők nem érnek be, télen elfagynak és elmarad a jövő évi termés. gondolnunk kell arra is, hogyha a gyümölcs export szállítmányba a kártevő lárvája, bábja, tojása belekerül, akkor a megrendelő visszautasítja az áru átvételét. ezért az exportra kerülő fertőzésmentes növényi szállítmány átvétele, berakása is csak szövőlepkétől mentes átvevő-, illetve berakóhelyen, szállítása pedig csakis fertőzésmentes útvonalakon történhet. az érvényes törvényerejű rendelet alapján, ha a termelő az előírt védekezést figyelmeztetés ellenére sem végzi el, a fertőzést nem számolja fel, akkor a helyi tanácsok a mulasztó költségére közérdekű védekezést rendelnek el. a kártevő tömeges elszaporodására kedvező feltételek esetén a védekezést elmulasztó termelő ellen pedig soronkívüli szabálysértési eljárást indítanak./mti/

--

- 15 -

Tó1230

bb 25. 15 millió ember beszél magyarul - végetért a magyarbb 25. 15 millió ember beszél magyarul - végetért a magyar nyelvészek nemzetközi kongresszusa

vid kz bh hgy 1972. augusztus 26.

Szegeden szombaton befejezte ötnapos munkáját a magyar nyelvészek 11. nemzetközi kongresszusa. a csaknem 400 résztvevő közül mintegy 100 külföldi nyelvtudós volt. a józsef attila tudományegyetem aulájában, valamint az egyetem jogi karának épületében több mint 130 előadás hangzott el a jelentés és a stilisztika kérdéseiről. az előadások közül mintegy ötvenet külföldiek tartottak.

az előadásokon, valamint a záróülésen - a speciális nyelvészeti, szakmai kérdések mellett - sok szó esett a magyar nyelvnek különösen a két világháború óta bekövetkezett viszonylagos térhódításáról, népszerűségének növekedéséről a szovjetuniótól az egyesült államokig. szovjet nyelvészek rámutattak, hogy hazájukban mind nagyobb érdeklődés nyilvánul meg a magyar nyelv tanulása iránt, s ezzel párhuzamosan mind többen tanulják és tanítják legfelső fokon nyelvünket. nemrégiben jerevánban létesítettek magyar tanszéket. az egyesült államokban körülbelül egymillió ember beszél a magyart, s ennek megfelelően blomingtonban, new yorkban, washingtonban és más városokban, továbbá néhány kanadai egyetemen is tanítják a magyar nyelvet. növekszik az érdeklődés franciaországban, svédországban, sőt még ausztráliában is. a becslések szerint a világon 15 millió ember tud magyarul. ennek egyik magyarázata hazánk növekvő népszerűsége, ugyanakkor az a körülmény, hogy főként a harmincas évektől kezdve sok neves magyar nyelvész került külföldi egyetemekre.

ezen a helyeken ugynevezett kutatóműhelyek alakultak ki. valamennyi szoros kapcsolatot tart a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetével. a korábban főként levelezésre, folyóiratok cseréjére korlátozódó kapcsolatok az utóbbi időben már nem bizonyultak elegendőnek, s részben ezért határozták el a magyar nyelvészek nemzetközi kongresszusainak megrendezését. az első kongresszus beváltotta a hozzá fűzött reményeket: tovább mélyültek a kapcsolatok a külföldi magyar kutatóműhelyekkel, a nyelvtudományi intézetünk közös kutatási tervet alakított ki például a washingtoni alkalmazott nyelvészeti központtal, a magyar, illetve az angol nyelv jobb tanítási módszereinek kialakítására. ugyancsak közösen meghatározott kutatási témákon dolgoznak a párizsi finn-ugor intézettel, az ungvári egyetem magyar nyelvészeti tanszékével, az újvidéki hungarológiai intézettel. sikeres az akadémia magyar nyelvészettel kapcsolatos könyve, amelyet a hágai mouton céggel együttműködve adtak ki.

/folyt. köv./

12.06 bh

- 16 -

bb 25. / 15 millió folyt./ bh

a magyar nyelvészeti tudomány fejlődésére, az iránta egyre növekvő érdeklődésre jellemző, hogy a második nemzetközi kongresszuson csaknem kétszer annyi tudós vett részt a világ minden részéből, mint az első tanácskozáson. az 1977-re tervezett harmadik nemzetközi kongresszus újabb sikereket ígér a magyar nyelvészeti tudománynak. a szegedi kongresszus résztvevői szombaton csongrád és békés megye néhány városával, muzeumainak nevezetességeivel ismerkedtek./mti/

--

bb 27. a játszóparadicsom miskolc új lakótelepén

vid kz bh hgy 1972. augusztus 26.

a miskolci kertészeti vállalat dolgozói játszóparadicsomot alakítottak ki a győrikapui új lakótelepen, ahol házigyári elemekből több mint kétezernégyezer lakást építettek. a tizenemeletes lakóházak közötti sportpályanagyságú parkban négy játszótér van. a kicsinyektől a tizenévesekig mindenki megtalálja kedvenc szórakozását. az egymástól különálló játszókertekben homokozókat, hintákat, beton ping-pong asztalt, hullámos másszóiveket, mászórudakat és más ügyességet fejlesztő szereket helyeztek el. a parkban a rollerozó és kerékpározó kisgyermekek részére különleges, hullámos vonalú aszfaltpályát, a nagyobbak részére pedig két - kapukkal felszerelt - kis labdarugó pályát is építettek. az új park építésére és felszerelésére több mint három és félmillió forintot fordítottak. a játszótereket szombaton vették birtokukba a gyerekek./mti/

--

bb 28. befejeződött a bolyai jános matematikai társulat jubileumi vándorgyűlése

vid kz bh hgy 1972. augusztus 26.

négynapos tanácskozás után szombaton befejeződött a bolyai jános matematikai társulat debrecenben megtartott jubileumi vándorgyűlése. az ország minden részéből csaknem 450 matematikus vett részt a vitában. nyolc szekcióban mintegy száz előadás hangzott el./mti/

--

- 17 -

12.15 bh

Tóts⁰⁰

bb 29. megnyílt a harmincharmadik öregek napközi otthona borsodban

vid/um kz hgy 1972. augusztus 26.

szombaton a borsod megyei alsóvadász községben öregek napközi otthona nyílt. a megyei tanács több mint háromszáz-ezer forintos támogatásával, a helyi intézmények és szervezetek hozzájárulásával rendeztek be az új szociális intézményt. huszonöt egyedülálló, idős ember tölti majd itt egész napját. az ételmezésükről is gondoskodnak .ujságok, folyóiratok, rádió, tv áll rendelkezésükre.

az alsóvadásziVál együtt most már harminchárom öregek napközi otthona működik borsod megyében. /mti/

--

bb 30. ismét szezonjellegű a balaton vikendforgalma

vi/um kz hgy 1972. augusztus 26.

a balatonnál, bár a múlt hét végén kezdődött vihar csökkentette a főszezon idegenforgalmát, a kellemes időjárás látán szombaton, az időnynek megfelelően, ismét élénk volt a forgalom. a hazai kirándulókon kívül, karavánokban érkeztek a tó nyaralóvidékére az osztrák és a csehszlovák turisták. sok osztrák több napra bérelt szállást, hogy a balatonnál töltsék a nyári szezon végét.

a balatonnál - többnyire a napfürdőzés lehetőségei miatt - benépesültek a strandok. az üdülők beutaltjai közül azonban ezrek keltek utra, hogy kirándulással töltsék el a napot. megsokszorozódott a bakony és balaton vidék idegenforgalma. ezrével fogadott turistákat szombaton veszprém, tihany, hévíz, badacsony, és keszthely. a muzeumok kiállító termek, a műemlékek és a történelmi nevezetességekben gazdagabb helyek iránt szembetűnően megnőtt az érdeklődés. badacsonyt, amely a vízikirándulások egyik kedvelt célja, a veszprémi és a somogyi part üdülőiből több, mint tízezren keresték fel. /mti/

--

bb 31. tűz a hűtőgépgyárban

1 ob/f um hgy 1972. augusztus 26.

szombaton reggel a jászberényi hűtőgépgyár budapesti gyáregységének xiii. ker. lőportár u. 9/11 szám alatti üzem-épülete kigyulladt. a tetőszerkezet egy része a tűz martalékává vált ugyan, a tűzoltók gyors beavatkozása azonban a lángok további terjedését megfékezte. a tüzeset keletkezési okát vizsgálják. /mti/

--
- 18 -

12.27/um 10/13¹⁰

bb 32. román mezőgazdasági küldöttség érkezett budapestre

k sb/fk um hgy 1972. augusztus 26.

ion ceausescu román mezőgazdasági, élelmiszeripari és vízügyi miniszterhelyettes vezetésével mezőgazdasági küldöttség érkezett hazánkba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren váncsa jeno, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes fogadta. ott volt ioan cotot, románia budapesti nagykövete. a mém-ben szombaton dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter fogadta a román vendégeket. megbeszélést folytatottak a két ország mezőgazdaságát és élelmiszeriparát érintő kérdésekről. különösen nagy figyelmet fordítottak a szőlőtermelés és borgazdaság, valamint a nagyüzemi gyümölcs-és zöldségtermesztés kérdéseire. a megbeszélésen részt vett ioan cotot nagykövet is. a küldöttség ezután megtekintette a nemzetközi szőlészeti és borászati kiállítást és vásárt, majd felkereste a mezőgazdasági muzeumot. /mti/

--

bb 34. hétfőn Lottó tárgynyereemény húzás - szeptemberi sorsolási naptár

i kf/um hgy 1972. augusztus 26.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság hétfőn, münchen ferenc utcai központjában rendezte a Lottó augusztusi tárgynyereemény sorsolását. a húzáson a 34. játékhet szelvényei között összesen 1 014 tárgynyereeményt sorsolnak ki. főnyeremények: egy kétszobás öröklakás a várban, egy zsiguli és egy volkswagen személygépkocsi, valamint két 80 000 forintos vásárlási utalvány.

az igazgatóság összeállította a Lottó sorsolások következő havi menetrendjét. eszerint szeptember 1-én csurgón, 8-án füzfő-gyártelepen, 15-én csongrádon, 22-én mohácson, 29-én pedig szentesen húzzák a Lottó esedékes heti nyerőszámait. a havi jutalom sorsolást októberben rendezik.

ezenkívül szeptemberben - 24-én, vasárnap - rendkívüli tv Lottó sorsolást, szeptember 25-én pedig rendkívüli jutalomsorsolást is tartanak budapesten. /mti/

--
- 19 -

12.32/um 10/13¹⁰

bb 35. időjárásjelentés

szb hgy

1972. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 26-án 12 órakor:
többórás napsütés

Közép-és nyugat-európában csendes, nyugodt, az évszakhoz képest kissé hűvös az idő; a kialakult leszálló légmozgás hatására kevés a felhő. a szovjetunió európai területén, körülbelül a kiev-moszkva távolság felénél az elmúlt 24 óra folyamán rendkívül éles hőmérsékleti ellentét jött létre. egy körülbelül 150 kilométer széles sáv két oldala között 15-16 fok a különbség, a sáv mentén pedig igen heves zivatarok vannak. a vonaltól keletre még tart a hőség, a déli órákban 35-36 fokot jelentenek. a kárpát-medencében a következő 36 órában kissé emelkedik a hőmérséklet.

hazánkban pénteken változóan felhős volt az ég, az északnyugati megyékben csak 4-7, máshol 7-10 órán át sütött a nap. szórvaosan voltak kisebb esők, záporok. a lehullott csapadék mennyisége nem számottevő, csak kisvárdán mérték 9 millimétert a legmagasabb hőmérséklet 19-25 fok között volt. hajnalra 9-15 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős volt az ég, az északi szél többfelé megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor 17-20 fok között volt.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 18,4 fok volt, a százéves átlagnál 1,9 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 18 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 milliméter, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor síófoknál 18 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig: időnként megnövekvő felhőzet, szombaton egy-két helyen futó záporral, vasárnap valószínűleg eső nélkül. gyenge napközben megélénkülő északi szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 22-26 fok között.

a duna vízállása budapestnél 369 centiméter. a víz hőmérséklete 16,5 fok. /mti/

12.37/szb

Tó130

-20-

bb 33. zenés vasárnap délutánok

fk hi bh hgy

1972. augusztus 26.

lesznek a hadtörténeti muzeumban. a bm tűzoltóság országos parancsnokságának központi zenekara szeptember 10-ig minden vasárnap délután 3-4 és 5 órakor hangversenyt ad a hadtörténeti muzeum udvarán./mti/

--

bb 36. ék sándor köszöntése

fné hi bh hgy

1972. augusztus 26.

ék sándor kossuth-díjas festőművészt 70. születésnapja alkalmából, szombaton köszöntötte az mszmp központi bizottsága.

a központi bizottság üdvözlő levelét és ajándékát óvári miklós, a központi bizottság titkára adta át. jelen volt orbán lászló, a kb tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, és nagy miklós, a központi bizottság tudományos közoktatási és kulturális osztályának vezetője./mti/

--

b b 37. befejeződtek a magyar-kuwaiti tárgyalások

i bc pf hi bh hgy

1972. augusztus 26.

péter jános külügyminiszter szombaton találkozott szabah al ahmed al dzsaber sejjkel, kuwait állam külügyminiszterével rezidenciáján, s összegezték a látogatás, a tárgyalások tapasztalatait, eredményeit.

ezt követően a kuwaiti külügyminiszter kíséretével együtt visegrádra utazott, s megtekintette a duna-kanyar több nevezetességét./mti/

--

- 21 -

Tó130

bb 38. elutazott richard hoggart professzor ,

pá hi bh hgy

1972. augusztus 26.

az unesco főigazgató-helyettese, aki a magyar unesco bizottság meghívására tartózkodott hazánkban. budapesten elsősorban a művelődésügyi minisztérium, a külügyminisztérium és a magyar unesco bizottság vezetőivel folytatott megbeszéléseket az unesco kulturális és társadalomtudományi programjának kérdéseiről. a hivatalos látogatásokon kívül találkozott a magyar kulturális élet számos fontos személyiségével, s tanulmányozta a fővárosi és vidéki kulturális intézmények tevékenységét.
/mti/

..

bb 39. emlékplakettek társadalmi munkáért

vid fm bh hgy

1972. augusztus 26.

a ,, tiszta , virágos mátészalkáért,, mozgalom keretében a társadalmi és a gazdasági szervek, s a lakosság mind nagyobb mértékben kapcsolódik be a városfejlesztési munkákba. ez évben a társadalmi munka értéke meghaladja az egymillió forintot.

a városi tanács szombati ülésén úgy határozott, hogy a társadalmi munkában kitűnt vállalatok, szervek, brigádok és személyek munkájának elismeréseként vándorzászlót, vándorserleget, dicsérd oklevelet, arany-, ezüst- és bronz-plaketteket adományoz. a díjak odaítéléséről az állami és társadalmi szervek képviselőiből álló bizottság javaslata alapján - a végrehajtó bizottság dönt. a kitüntetések első alkalommal a jövő év első tanácsülésén, azt követően pedig minden esztendő elején adják át./mti/

..

bb 40. avatóünnepség a belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskoláján

t tf pá zs bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton a belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskoláján ünnepséget rendezett a parancsnokság: tartalékos tisztté avatták az idén végzett növendékeket. az ünnepségen megjelent rácz sándor vezérőrnagy, a belügyminiszter első helyettese, anda jános, az mszmp bm-pártbizottságának első titkára. ott voltak a képviselői az egyesült gyógyszer- és tápszergyárnak, amelytől a csapatzászlóját kapta az iskola.

meghívták az ünnepségre a felavatandók szüleit, hozzátartozóit.

/folyt. köv./

13.25 bh

Tó1345

- 22 -

b 40. / avatóünnepség ... folyt./ bh

az ünnepségre érkező rácz sándor vezérőrnagynak tett jelentés után elhangzott a himnusz, majd felolvasták a belügyminiszter diszparancsát: benkei andrás köszöntötte a növendékeket, akik tanulmányaik sikeres befejezésével alkalmassá váltak államunk biztonságának, a közrendnek, a közbiztonságnak és államhatárainknak a védelmére. ezután az új tartalékos tisztek fogadalmat tettek, majd fekszi lászló határőrezredes, a belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskolájának parancsnoka mondott beszédet.

a kiképzés időszakában - amint az iskolaparancsnok elmondta - az iskola vezetői, tanári állománya és növendékei egyaránt képességeik és tudásuk legjavát adva munkálkodtak azon, hogy a feladatokat az iskola céljának és rendeltetésének megfelelően, eredményesen végrehajtsák. a növendékek tanulmányi és kiképzési kötelezettségeiknek a követelményi szinten eleget tettek, s felkészültek dolgozó népiünk, hazánk, a magyar népköztársaság védelmére. a növendékek közül többen az iskolán folytatott tanulmányaik befejezése után a belügyminisztérium hivatásos szolgálatát választották. a kisz-tag növendékek közül pedig többen az iskolán váltak mszmp-taggá, élve a x. pártkongresszus határozataiban biztosított lehetőségekkel.

sokrétű, változatos, eredményekben és tanulságokban gazdag tanulmányi évet zárt az iskola. a kiképzési feladatok mellett és azokkal összhangban intenzív és céltudatos politikai, kulturális, nevelő- és sporttevékenység folyt a tanintézetben. felidézte az iskola-parancsnok a kisz által szervezett kulturális vetélkedőket, a növendékek részvételét a ,, hat órát budapestért,, és az ,, adj vért vietnamnak!,, mozgalomban. a tanintézet történetének jelentős szakasza zárult le azzal, hogy a ,, szocialista hazáért,, mozgalomban a tanulmányi, kiképzési és nevelési követelmények valóra váltásával, a katonai fegyelem állandó szilárdításával a belügyminisztérium tartalékos tisztképző iskolája immár harmadszor és ezzel véglegesen elnyerte a kisz bm-bizottságának vándorzászlóját. beszélt arról is fekszi lászló, hogy a felavatott fiatal tartalékos tisztek részére az iskola elvégzése csak a kezdetét jelenti a belügyi hivatással járó szakmai és politikai ismeretek megszerzésének, s továbbra is fő feladatuk tudásuk állandó gyarapítása, a színvonalas és eredményes munkára való törekvés, mert - mint az élet más területein is - a belügyi munkában is egyre fokozódó követelményeknek kell eleget tenni.

befejező aktusként az ünnepségen berkesi ferenc, a kisz bm-bizottságának titkára átadta az iskolának az egymás után három évben kiérdemelt, így véglegesen elnyert vándorzászlót. az ünnepség az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

..

13.30 bh

Tó1345

- 23 -

bb 41. új szakosított tehenészeti telep örményesen

1972. augusztus 26.

vid kz bh hgy

szombaton a szolnok megyei örményes községben átadták rendeltetésének az új élet tiszta új szakosított tehenészeti telepét. a csaknem husz millió forintos beruházási telephez 336 férőhelyes modern tehénistálló, 144 férőhelyes borjunevelő, továbbá takarmányelőkészítő, adagoló és ellető istálló tartozik, az állatgondozók részére fekete-fehér öltöztőt, mosdót építettek./mti/

--

bb 42. néptáncverseny a rába-közben - ,, kapuvári puruc,, a legjobb verbunktácósnak

1972. augusztus 26.

vid fm bh hgy

a kisalföld legjelesebb néptáncosai, a kapuvári, a csornai, a vitnyédi csoportok, valamint a nemzetközi hírnévű győri ,, rába,, és a szombathelyi ,, ungarasca,, táncgyűjtés tagjai, összesen mintegy száz népi táncos, találkozott szombaton kapuváron. a rába-köz,, fővárosában,, rendezték meg - a honismereti napok keretében - a népi táncosok találkozóját, amelyet menet-táncverseny vezetett be. a rábaközi művelődési központban a néptáncosok bálján a találkozón résztvevő együttesek legjobb férfitáncosai vetélkedtek a legszebb verbunkok, köztük a híres kapuvári verbunk el-táncolásában. - a verbunk-verseny győztese a színpompás rába-közi mintákkal himzett népviseleti mellényt, a ,, kapuvári puruc,, -ot kapta jutalmul. ,, kapuvár szépe,, - a legszebb népviseletbe öltözött táncoslány - a népi motívumokkal gazdagon kivarrt derékszalagot, a ,, kapuvári csatost,, nyerte el./mti/

--

bb 43. művelődési házat avattak cserénfán

1972. augusztus 26.

vid kz tné bh hgy

szombaton felavatták a somogy megyei cserénfa község át-alakított, kibővített művelődési házat. a könyvtár, a népfőnt klub, a színházterem mellett két orvosi rendelő, továbbá a terhes tanácsadó is helyet kapott benne. az épületkomplexum főként társadalmi munkával készült. egyetlen olyan család sincs a községben, melynek tagjai legalább 4-5 napot ne dolgoztak volna a kialakításán./mti/

--

- 24 -

13.55 bh

101415

?? 44. erdei közvéleménykutatás sopronban - egymillió forint sorsárolt döntöttek a parkerdei sétálóknak

fm vid bh -hgy

1972. augusztus 26.

az erdők közjóléti szerepét sopronban már a múlt század közepén felismerték. a város a századfordulótól kezdve jelentős anyagi áldozattal fokozatosan alakította ki a jelenleg mintegy négyezer holdnyi területen levő parkerdőt, amely híres műemlékek mellett a város legvonzóbb nevezetessége. szeptember óta harmincezer turista keresi fel. az egészségvédelmi, turisztikai, sport- és erdőesztétikai szempontból egyaránt fontos közkinccs fejlesztésére, a ciklámenillatú, hűs erdei sétányok karbantartására, továbbépítésére a parkerdőt fenntartó soproni tanulmányi erdőgazdaság központi keretből évente egymillió forintot költ.

érdekes módját választotta a közvéleménykutatásnak az erdőgazdaság. a hét végén, pénteken és szombaton, huszonöt erdőszertechnikus diák segítségével több mint ezezer kérdőívet töltetett ki a lövérek pompás séta-erdeit gyalogosan vagy járművel megközelítő kirándulókkal.

a mintegy husz kérdést tartalmazó kérdőíven számos - a későbbi fejlesztéssel kapcsolatos - kérdésre kért választ a parkerdők gondozója. választ vártak például arra, hogy a sétálóknak, kirándulóknak csoportosan, vagy inkább egyedül keresik-e fel az erdei utakat, milyen időtartalmu és távolságú sétákra vállalkoznak szívesen, elégedettek-e a lövérek növény- és állatvilágát ismertető táblákkal, hová javasolják az új kilátó megépítését. a kérdőívekre adott válaszokat rövidesen összesítik, s az eredményt figyelembeveszik a park-erdők továbbfejlesztésénél./mti/

--

bb 45. véget ért a magyar higiénikusok társaságának vándorgyűlése

vid fm bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton szegeden véget ért a magyar higiénikusok társaságának 19. vándorgyűlése, amelyen mintegy 250 higiénikus orvos, kutató, járványügyi és más szakember vett részt, az ország egyeteméről és más tudományos intézményeiből. a háromnapos tanácskozáson 75 előadás hangzott el elsősorban a környezet szennyeződéséről, az emberre gyakorolt hatásáról, s a védekezéséről.

/folyt. köv./

- 25 -

KA 1570

bb 45. /véget ért ... folyt./ bh

az előadások egyik csoportja a levegő szennyezettsége, a különféle növényvédőszer használata és több más körülmény következtében az emberi szervezetbe jutott bioaktív anyagok felhalmozódásával, azok káros - például daganatkeltő - hatásával foglalkozott. Ilyen anyag például az ugynevezett benzopirén, amely bizonyos növényvédőszerekben s a gépjárművek kipufogógázaiiban egyaránt megtalálható. Ezek az anyagok az utóbbi egy-két évtizedben hazánkban is rendkívül megszorodtak, a mérési adatok szerint azonban a veszélyességi határértéket nem érték el. a gépkocsik által kibocsátott mérgező anyagok mérésére hazai kutatók különleges, ugynevezett emissziós, spektrográfias módszert dolgoztak ki. ezzel budapestben nemrégiben kilenc különböző forgalmu helyen folytattak méréseket. például az ólomkoncentráció-mérési eredményeket összehasonlították más nagyforgalmu világvárosokban mért eredményekkel. e szerint budapestben az ólomszennyezettség valamivel kisebb, azonban a legforgalmasabb helyeken meghaladja a lakóterületekre érvényes egészségügyi határértéket. a megoldás természetesen az égéstermékek mérgező-anyagtartalmának csökkentése. a mezőgazdaságban sem szüntethető meg a különféle mérgezőanyagot tartalmazó vegyszerek használata, viszont fokozottan be kell tartani a védekezési előírásokat.

a daganatkeltő anyagok vizsgálatával foglalkozó előadások egyike érdekes témával - a kávé ilyen jellegű hatásával - foglalkozott. e szerint a kávé pörkölése közben is keletkeznek karcinogén anyagok, mégpedig a rossz pörköléssel fokozott mértékben. ismertettek olyan módszert, amely szerint a kávé felületének lecsiszolása csökkenti az egészségre káros hatást.

számos előadás foglalkozott felszíni vizeink szennyezettségével. a felszíni vizekbe bocsátott szennyvizek mennyisége hazánkban megközelíti a napi három millió köbmétert, s az így okozott károk értéke évente körülbelül egymilliárd forint. ezzel kapcsolatban már korábban megkezdtek a szennyvízkibocsátó üzemek „feltérképezését”, s az adatok feldolgozása után alakítják majd ki a szennyvizek tisztításának megfelelő rendszerét, amely jelentősen hozzájárul majd a bioszféra védelméhez.

a szegedi záróülésen elhatározták, hogy az eddigi évenkénti tanácskozások helyett a jövőben kétévenként rendezik meg a magyar higiénikusok társaságának vándorgyűlését./mti/

NA 1575

26 -

bb 46. svéd képzőművészeti kiállítás nyílt

t nn pf zs bh hgy

1962. augusztus 26.

szombaton, az ernst muzeumban mai svéd képzőművészet címmel kiállítás nyílt a kulturális kapcsolatok intézete, a kiállítási intézmények és a külföldi kiállítások svéd nemzeti bizottsága rendezésében. a kiállítás, amelynek témája „az ember és környezete”, tiz mai svéd alkotó, festő, grafikus és szobrász 82 művét vonultatja fel. bemutatja hazájuk tájait, a környezetükben élő embereket, a rájuk gyakorolt külső- és belső hatásokat. a tárlatot szeptember 17-ig kereshetik fel az érdeklődők.

a tárlatot, amelyre a magyar-svéd kulturális munkaterv alapján került sor, dr. németh lajos művészettörténész, a művészet-tudományok doktora, a magyar tudományos akadémia művészet-történeti kutatócsoportjának tudományos munkatársa, valamint per bengtsson a külföldi kiállítások svéd nemzeti bizottságának tagja nyitotta meg. a bemutatón megjelent dr. nagy miklós, a kulturális kapcsolatok intézetének elnökhelyettese, hazai társadalmi-, művészeti életünk számos kiválósága, a budapesti külföldi nagykövetségek több képviselője. ott volt peter bruce, a svéd királyság budapesti nagykövetségének titkára is./mti/

bb 47. Lottó nyereségjegyzék

1 kf fk bh hgy

1972. augusztus 26.

a Lottó 34. játékhetén egy fogadónak volt telitalálata, nyeresége - a nyereségilleték levonása után - 2 051 623 forint. négyes találatot 38 fogadó ért el, nyereségük egyenként 53 990 forint. a 3716 háromtalálatos szelvényre egyenként 552 forintot, a 122 389 két találatos szelvényre egyenként 20 forintot fizetnek./mti/

bb 49. hazaérkezett spanyolországból a magyar állami hangverseny-zenekar

1 nn pf zs bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton hazaérkezett nagyszerű spanyolországi turnéjáról a magyar állami hangversenyzenekar. a magyar muzsikusk ferencsik jános főzeneigazgató vezényletével, többek között felléptek la coruna-ban, san sebastianban, valamint sanlanderi fesztiválon./mti/

- 27 -

14.50 bh

NA 1575

m

bb 48. a lengyel barátság autó rallye budapesten

t kkg fk bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton a lengyel nagykövetségen jerzy zielinski meghatalmazott miniszter, nagykövetségi tanácsos üdvözölte a lengyel barátság autó rallye budapesten tartózkodó résztvevőit. a 21 polski fiat-ból álló autószerelő csapatból szovjetunió, románia, bulgárián és jugoszlávián keresztül érkezett hazánkba.

a turán a lengyel stomil gumiipari egyesülés új autógumijának teherbíró képességét próbálják ki, illetve népszerűsítik a szocialista országokban. az új radiál autógumi élet-tartama 55 ezer kilométer, mintegy 20 ezerrel több a hagyományosnál. különleges belső szerkezete következtében nedves uton jól tapad, gördülési ellenállása is kisebb. a kerekek oldalait az erős napsugárzást is jól tűrő anyaggal kenték be. az idén már 100 ezer ilyen autógumit gyárt a lengyel ipar. és ezekkel készülnek az új polski fiat-ok is.

a barátság rallye szombaton indult tovább budapestről, s csehszlovákián és az ndk-án keresztül tér haza lengyelországba./mti/

--

bb 50. a madách színház igazgatósága közli

1 nn pf zs bh hgy

1972. augusztus 26.

hogyan a madách színház pénztára szeptember 11-től, a kamara színház pénztára pedig szeptember 4-től áll a közönség rendelkezésére. mindkét pénztárnál valamennyi produkcióra árusítanak jegyeket. a madách kamara színház szeptember 15-én nyit shaw candida című színművével, a madách színház pedig szeptember 29-én, szomoró dezső 11. lájos király című drámájával./mti/

--

bb 51. finnországra utazott a 25. színház

t nn pf zs bh hgy

1972. augusztus 26.

szombaton finnországi vendégjátékokra utazott a 25. színház együttese. a társulat augusztus 29-e és szeptember 2-a között, öt alkalommal lép fel helsinki-ben a fényes szelek-vel és a tou o igaztalan halála című drámával. a budapesti színház turnéjára a magyar- finn barátság hónap alkalmából kerül sor.

a 25. színház nem sokkal hazaérkezése után, szeptember 19-én ismét külföldre indul, a belgrádi nemzetközi színházi fesztiválon mutatják majd be a fényes szelek-et. a vendégjáték érdekessége, hogy most első alkalommal hívták meg a magyar színházi társulatot a tekintélyes nemzetközi seregszemlére./mti/

--

015.06 bh

- 28 -

NA 1500

felhasználható : 16.30 után

bb. 52. színjátszó napok visegrádon

vid fm/gö/il hgy

1972. augusztus 26.

visegrádon, a mátyás-palotában szombaton megkezdődött a színjátszó napok eseménysorozata. a most negyedik alkalommal megrendezett találkozón az ország minden tájáról érkezett tizenegy együttes vesz részt. a rendezvény célja hogy az öntevékeny színjátszás az irodalmi színpad eszközeivel szolgálja az „olvasó népet”, mozgalmi törekvéseit, segítsék irodalmi hagyományaink és műirodalmi értékeink megőrzését, megismertetését, valamint feldolozzák a duna-kanyar történelmi emlékeit, népszerűsítsék az itt élt és élő írók alkotásait.

a megnyitót követően elsőként a veresegyházi forrás irodalmi színpad mutatkozott be. műsorukban dózsa györgy születésének 500. évfordulójáról emlékeztek meg.

a kétnapos programban olyan neves együttesek lépnek a közönség elé, mint a két évvel ezelőtt győztes szombathelyi tanítóképző márkus emília színpada, a tavaly első helyen végzett monori józsef attila irodalmi színpad, s láthatják majd a nézők a kaposvári latinca stúdió, abm. központi klubja és a győri arrabona együttesét.

a mátyás-palota pincetermében megrendezett előadások többsége mai magyar írók műveiből készült dramatizálások, oratoriumok és dokumentumjátékok. a színjátszó napok értékelését és díjainak kiosztását vasárnap tartják, hétfőn pedig szakmai tanácskozást rendeznek./mti/

--

felhasználható 19.00 órakor:

bb 53. ötszáz fuvós együttes hangversenye a diósgyőri várban - a borsodi szakszervezeti fuvószenekarok harmadik megyei találkozója

vid fm/il hgy

1972. augusztus 26.

a szakszervezetek borsod megyei tanácsának kulturális bizottsága - több más érdekelte intézménnyel közösen - harmadik alkalommal rendezte meg a szakszervezeti fuvószenekarok megyei találkozóját, amely egyúttal minősítő hangverseny is.

/folt.köv./

- 29 -

NA 1615

bb. 53./ ötszáz folyt./ 11

a szombaton megkezdődött kétnapos rendezvényen tizennégy fuvószenekar vesz részt. a diósgyőri nagyüzemek bartók béla művelődési központjában a résztvevőket kiss béla, a szakszervezetek borsod megyei tanácsának titkára köszöntötte. elmondotta, hogy a találkozón olyan nagyírű zenekarok vesznek részt, mint a perecsesi és az ormosbányai bányászokból alakult együttesek, amelyek már több mint hetven éveműködnek. a diósgyőri gyárak munkásságának zenei kulturáját a bartók béla művelődési központ keretében működő fuvószenekar szolgálta, amely még a múlt század utolsó éveiben alakult.

a találkozón résztvevő fuvószenekarok szombaton a minősítő bizottság előtt adtak számot felkészültségükről.

a megyei találkozón résztvevő zenekarok este a diósgyőri vár udvarán diszhangversenyt ad. a tizennégy zenekar több mint ötszáz fuvósa közösen adta elő többek között bartók béla, este a székelyeknél, című művét erkel ferenc „palotás, -át, profán istván hangverseny-indulóját.

vasárnap a zenekarok a hősök terén adnak rövid műsort, majd a városban kilenc helyen - többek között miskolc -tapolcán, lillafüreden és az új városnegyedekben - térzenével szórakoztatják miskolc lakosságát. a szakszerveeti fuvószenekarok harmadik találkozójának alkalmából az eredményes munkát végzett zenekarvezetőket emlékplakettel jutalmazzák./mti/

--

bb. 54. termelészövetkezeti élelmiszer áruház szekszárd

vid fm/11 hgy

1972. augusztus 26.

szekszárdon a szombati „nagypiac,„ alkalmából mutatkozott be nagy sikerrel a termelészövetkezeti termékek új áruháza a most megnyitott áruházat az ócsényi, a tolnai, és a medinai tsz építette és tartja fenn közös vállalkozásban. négy osztályán főleg mezőgazdasági és élelmiszeripari árut hus- és hentesárut, tej- és sütőipari termékeket friss zöldséget és gyümölcsöt, virágot, vetőmaggvakat, valamint élő és vágott baromfit kínál a vevőknek./mti/

1620

--

- 30 -

vbb.55. időjárásjelentés

tr/ok la

1972. augusztus 26.

a meteorológiai intézet jelenti augusztus 26-án, szombaton este:

több órás napsütés

várható időjárás vasárnap estig: időnként kissé megnövekvő felhőzet, eső nem valószínű. napközben megélénkülő szél. hűvös éjszaka. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 22-25 fok között./mti/

...-

-31-

1620

- vége -